

Művészi fejlődés mindennek előtt

Beszélgetés Andrásy Pállal, a rádiózenekari tanács működéséről

Nyugat-Európában a zenekarok élén már évtizedek óta működnek zenekari tanácsok; hazánkban a rendszerváltás idején kezdtek kialakulni és működni ezek a főként művészeti érdekképviseleti szervezetek. A Rádiózenekar zenekari tanácsának vezetőjével, Andrásy Pállal a tanács működéséről, feladatáról és hatásköréről beszélgettünk.

— Azzal a céllal hívtuk életre, hogy különböző fórumokon a zenekar művészi szempontjait, elképzeléseit képviseljük. Ez egy demokratikusan választott testület, amelyet nem a munkáltató, hanem a zenekar tagjai választanak meg titkos szavazással. Nem azonos a szakszervezettel: bizonyos fokig inkább a régi üzemi tanácsokhoz hasonlítható. A médiahelyzet miatt — a Rádióknak sincs elfogadott működési szabályzata — a mai napig a mi működésünk sincs törvényesen legalizálva. Ennek ellenére működünk, s a munkáltató is kikéri a véleményünket egyes döntések előtt.

□ Konkrétabban milyen területekre terjed ki a hatáskörük? Például van-e beleszólásuk a repertoár összeállításába?

— Véleménynyilvánítási, beleszólási jogunk van mind a műsorpolitikába, mind pedig abba, hogy milyen karmestereket, szólistákat hívunk meg. Adott esetben javaslatot tehetünk, illetve közvetíthetjük a zenekar kívánságait a munkáltató felé, arra, ki legyen a zenekar igazgató karnagya. Feladatunk még a belső művészi munka figyelemmel kísérése, s bizonyos fokig a mi felelősségünk a tagok művészi fejlődésének elősegítése is. Ha úgy látjuk, hogy valahol komoly problémák vannak, akkor mi teszünk javaslatot a munkáltató vagy az igazgató karnagy felé a probléma megoldására. Például, ha meglátásunk szerint valaki nem üti meg a zenekar művészi mércéjét, és ezzel veszélyezteti a további fejlődésünket, akkor mi javaslatot tehetünk a szerződésbontásra. Fontos szerepünk van a próbajátékok megszervezésében, új tagok felvételében, különböző külföldi és belföldi munkavállalások, turnék megszervezésében. Valamennyi olyan kérdésben, ami a zenekarnak a magyar zenei életben betöltött funkcióját érinti, véleménynyilvánítási jogunk van. Annak ellenére, hogy annyi embernek, amennyi a zenekarban tevékenykedik, nem lehet teljesen egységes álláspontja, mi mégis annak a tolmácsolására törekszünk.

□ A műsor-koncepciót is önök alakítják ki?

— Nekünk itt is csak javaslattevési jogunk van, s igazodnunk kell a Rádió Zenei Főszerkesztősége által kidolgozott műsor-koncepcióhoz.

□ A próba beosztásba is van beleszólásuk?

— Ha úgy érezzük, hogy a műsorra tűzött darab színvonalas előadásához több próbára lenne szükségünk, akkor vagy a próbák sűrűségét javasoljuk; vagy azt, hogy más darabot válasszanak ki.

□ Milyen elvárások vannak az új tagok felvételénél?

— Ez a betöltendő helytől függ. Nyilvánvaló, hogy lényegesen magasabb a követelmény azokkal szemben, akik koncertmesteri, szólamvezetői, első fúvósi próbajátékon indulnak, mint akik második, harmadik fúvósi és vonósi státuszra jelentkeznék. Mindig az illetékes szólam vezetősége jelöli ki a próbajáték anyagát, s teszi meg a javaslatot a zenekar adminisztratív vezetősége felé az időpont kiírására. A nyilvános próbajátékon az felel meg, aki a zsűri tetszését leginkább elnyeri. Egy próbajáték sikertelen is lehet, amennyiben a zsűri úgy ítéli meg, hogy a pályázók egyike sem ütötte meg azt a mércét, amit egy első osztályú zenekar tagsága megkövetel.

□ A zenekari tanács tagjain és a szólamvezetőn kívül kik vehetnek még részt a próbajátékon?

— A zenekar bármely tagja részt vehet rajta. Nem kötelező, de mindig szívesen látott vendég az igazgató karnagy is, akinek beleszólása van minden döntésbe, s jogában áll akár az egész zenekar döntését is megvétozni. A zenekar káderpolitikájáért maga a zenekar felelős.

□ Mit tehetnek önök akkor, ha az elképzeléseikhez nincs meg az elegendő anyagi fedezet, illetve van-e beleszólásuk pénzügyi kérdésekbe?

— A pénzzel nem mi rendelkezünk, hanem a munkáltató. Nekünk gyakorlatilag mindenbe csak beleszólási jogunk van, döntési nincs. Javaslatot tehetünk arra is, milyen napidíjért vállalunk el egy turnét, a döntő szó azonban itt is a Rádió vezetéséé.

□ Milyen a zenekar próbarendje?

— Általában havonta 34–35 szolgálatot írnak ki nekünk, ebből a még érvényben lévő kollektív szerződés alapján a vonóstitulistáknak 28-at, a koncertmestereknek és a szólamvezetőknek pedig ennél valamivel kevesebbet kell teljesítenie. Ha ennél többet vagy kevesebbet írnak ki, akkor mindenkinek arányosan többet, illetve kevesebbet kell vállalnia.

□ Nemrégiben került a zenekari tanács élére. Milyen programja, elképzelései vannak a zenekar fejlődésére?

— A mandátumom két évre szól. Fő feladatomban tartom a zenekar művészi fejlődésének elősegítését, minden körülmények között. Ez olyan konkrét kérdéseket is felvehet, mint például az elődöm által sikeresen elkezdett bérharc további folytatása.

P. G.